Suomen Kiertovoima ry

Lausunto

14.10.2024

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Suomen Kiertovoima ry KIVO edustaa Suomen kunnallisia jätelaitoksia. Jäsenlaitoksemme toteuttavat asukkaiden jätehuollon kustannustehokkaasti ja vastuullisesti yhteistyössä yksityisten yritysten ja tuottajayhteisöjen kanssa. Edistämme kiertotaloutta turvallisesti ja terveellisesti.

KIVO pitää lähtökohtaisesti ehdotetun uuden päästökaupan (ETS2) käyttöönottoa hyvänä, sillä yleinen päästökauppa (ETS1) on osoittautunut vaikuttavaksi ja kustannustehokkaaksi päästöjen vähennyskeinoksi. Toisaalta KIVOn näkemys on, että tässä yhteydessä tulisi myös tarkastella eri tieliikenteelle kohdistuva ohjauskeinoja ja niiden vaikutuksia kokonaisuutena. Vaikutelmaksi jää, että Päästökauppa ja nykyinen energiaverotuksen CO2-vero -osuus ovat päällekkäisiä ohjauskeinoja, mikä saattaa hankaloittaa erityisesti päästökaupan kustannuksien hyvitysratkaisuja suunniteltaessa. Esitys ammattidieselistä on kannatettava, mutta toimintaympäristön ennakoitavuuden varmistamiseksi energiaverodirektiivin päivityksen vaikutus sen hyödyntämiseen olisi arvioitava huolella. Yleisesti ottaen vaikutusten arvioinnit tulisi päivittää, erityisesti lukujen osalta mm. hyvityksistä päättämisen tueksi.

Hallituksen esityksen 5 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi säännellyn yhteisön velvoitteiden siirtämisestä. KIVO pitää hyvänä, erityisesti pienten toimijoiden kannalta, sitä että velvoitteita voidaan siirtää toisen osapuolen hoidettavaksi päästökaupasta aiheutuvan hallinnollisen taakan ja sitä kautta kustannusten minimoimiseksi. Lain jatkovalmistelussa ja toimeenpanossa on kuitenkin tärkeä varmistaa, että prosessi on selkeä, läpinäkyvä, selkeä ja ketterä. Lisäksi päästökaupasta aiheutuvien velvoitteiden ja sitä kautta myös kustannusten tulisi pysyä kohtuullisina. KIVO huomauttaakin, että päästökaupan kustannukset voivat todennäköisesti lisätä kuntajätehuollon kustannuksia, eli jätehuollon asukkaisiin kohdistuvia asiakasmaksuja, erityisesti kuljetusten osalta, vaikka jätteenkuljetusten päästöttömyyttä onkin kehitetty viime vuosina paljon.